

Veiligheids Informatie Blad

Voldoet aan 1907/2006/EC

Versie 6

Uitgegeven op 10-8-2009

Ammoniakwater 25%

1 Identificatie van de stof of het preparaat en van de onderneming						
Commerciële naam	Ammoniakwater 25%					
Chemische naam	Ammoniakwater 25%					
Synoniemen	Ammoniak, waterige oplossing, Ammoniumhydroxide; Ammoniak, oplossing					
Chemische formule	NH ₄ OH					
Gebruik van de stof of het preparaat	Deze stof wordt in de chemische industrie gebruikt.					
Naam van leverancier	DSM Agro B.V.					
Adres van leverancier	DSM Agro B.V. Postbus 601 6160 AP Geleen					
Telefoonnummer van leverancier	Nederland					
E-mail van leverancier	(31) 46 476 00 55					
Telefoonnummer voor noodgevallen	(31) 46 476 55 55 24/24 uur 7/7 dagen					
2 Identificatie van de gevaren						
Fysische en chemische gevaren	Reageert heftig met zuren.					
Gevaren voor het milieu	Zeer vergiftig voor in het water levende organismen. Kan negatieve effecten op het aquatisch milieu veroorzaken door veranderingen van de pH.					
Gevolg(en) van (te lange) blootstelling	Veroorzaakt brandwonden. Irriterend voor de ademhalingswegen.					
Verschuifsel(en) van (te lange) blootstelling						
Inademing	Blootstelling kan longirritatie, pijn op de borst en fatale oedeem veroorzaken. De symptomen kunnen vertraagd optreden.					
Inslikken	Kan brandwonden aan mond, keel en maag veroorzaken.					
Contact met de huid	Contact met de huid kan brandwonden veroorzaken. Kan blijvende schade aan de huid veroorzaken.					
Contact met de ogen	Corrosief voor de ogen. Permanente veranderingen van het zicht, gezichtsverlies, of volledige blindheid. Tranende ogen.					
3 Samenstelling van en informatie over de bestanddelen						
Chemische naam	CAS nr.	EG nr.	% (m/m)	Symbool	R-zinnen	
Water	7732-18-5	231-791-2	75	-	-	
Ammoniak	1336-21-6	215-647-6	25	C, N	R34, R50	
<i>EG-nr. betekent EINECS- of ELINCS-nummer.</i>						
4 Eerste hulp maatregelen						
Algemeen	Bescherming van eerste-hulpverleners: Trek van toepassing zijnde persoonlijke beschermingsmiddelen aan (zie rubriek 8). Breng de blootgestelde persoon in de frisse lucht. Verwijder verontreinigde kleding en schoenen.					
Inslikken	Bij inslikken, mond met water spoelen (alleen als de persoon bij bewustzijn is). Niet tot braken aanzetten. Als slachtoffer bij bewustzijn is, ruimschoots water te drinken geven. Raadpleeg onmiddellijk een arts.					
Inademing	Breng in de frisse lucht. Houd slachtoffer rustig in half zittende houding. Als het slachtoffer niet ademt, kunstmatige ademhaling toepassen. Raadpleeg onmiddellijk een arts.					
Contact met de huid	Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Kleding niet lostrekken. Spoelen met ruime hoeveelheid stromend water. Raadpleeg onmiddellijk een arts.					

	<p>Contact met de ogen</p> <p>Opmerking voor de arts</p>	<p>Spoel de ogen ONMIDDELIJK met stromend water gedurende tenminste 15 minuten, en houd de oogleden daarbij open. Raadpleeg onmiddellijk een arts.</p> <p>Zorg ervoor dat de oogwasstations en veiligheidsdouches zich dicht bij de werkplek bevinden.</p>
5 Brandbestrijdingsmaatregelen		
	<p>Blusmiddelen</p> <p>Kleine brand</p> <p>Grote brand</p> <p>Ongeschikte blusmiddelen</p> <p>Bijzondere brand- en explosieve gevaren.</p> <p>Gevaarlijke thermische ontledingsproducten en Bijzondere bestrijdingsprocedure</p>	<p>Niet brandbaar. Gebruik blusmiddelen die geschikt zijn voor de omringende materialen.</p> <p>Niet brandbaar. Gebruik blusmiddelen die geschikt zijn voor de omringende materialen.</p> <p>De stof kan onder bepaalde omstandigheden brandbare damp/luchtmengsels vormen, die moeilijk te ontsteken zijn.</p> <p>Bij brand kunnen schadelijke ontledingsproducten vrijkomen zoals stikstofoxiden (NO, NO₂), ammonia (NH₃), aminen.</p> <p>Met dit materiaal verontreinigd bluswater dient te worden opgevangen, zodat het niet in het oppervlaktewater, riool of afvoer terecht komt.</p> <p>Draag geschikte beschermende kleding. Onafhankelijke ademhalingsapparatuur.</p> <p>Bij brand of verhitting loopt de druk op en kan de houder barsten. (tanks) Gebruik waternevel om aan het vuur blootgestelde vaten koel te houden.</p>
6 Maatregelen bij onopzettelijk vrijkomen van de stof of het preparaat		
	<p>Persoonlijke voorzorgsmaatregelen</p> <p>Milieu voorzorgsmaatregelen</p> <p>Reinigingsmethoden</p> <p>Gering morsen en lekken</p> <p>Uitgebreid morsen en lekken</p> <p>Opmerking</p> <p><i>Zie sectie 8 voor persoonlijke beschermingsmiddelen en sectie 13 voor afvalverwijdering.</i></p>	<p>Zorg voor voldoende ventilatie. Vermijd contact met de ogen, huid en kleding. Onafhankelijke ademhalingsapparatuur. Gebruik geschikte beschermingsmiddelen (rubriek 8). Raadpleeg onmiddellijk een deskundige.</p> <p>Voorkom binnendringen in riolen, kelder verdiepingen of besloten ruimtes. Indammen indien nodig.</p> <p>Ruim op met geschikt materiaal. In een geschikte verpakking doen. Het verontreinigde gebied met een grote hoeveelheid water reinigen.</p> <p>Voorkom binnendringen in riolen, kelder verdiepingen of besloten ruimtes. Indammen indien nodig. Absorbeer gemorst materiaal met inert materiaal (bv. droog zand of droge aarde) en plaats het vervolgens in een verpakking voor chemisch afval. Indien mogelijk hergebruiken (kringloop). Neutraliseer het restant met een geschikt verdund reagens. Absorbeer met een inert materiaal en plaats in een geschikte afvalcontainer.</p> <p>Spoel het resterende deel weg met overvloedig water.</p>
7 Hantering en opslag		
	<p>Hantering</p> <p>Opslag</p> <p>Specifiek gebruik</p> <p>Verpakkingsmaterialen</p> <p><i>Zie sectie 10 voor stabiliteit en reactiviteit</i></p>	<p>Bij voorkeur gebruiken in gesloten systemen. Gebruiken bij voldoende ventilatie. Gebruik geschikte beschermingsmiddelen. Vermijd contact met de ogen, huid en kleding.</p> <p>Uit de buurt houden van onverenigbare stoffen zoals zuren. Op een koele plaats bewaren. Op een goed geventileerde plaats bewaren.</p> <p>Bewaar in de verpakking die is bestemd/ontworpen voor deze stof.</p>
8 Maatregelen ter beheersing van blootstelling / persoonlijke bescherming		
	<p>Grenswaarden voor blootstelling</p> <p>Technische maatregelen</p> <p>Hygiënische maatregelen</p> <p>Persoonlijke bescherming</p> <p>Ademhalingswegen</p> <p>Huid en lichaam</p> <p>Handen</p> <p>Ogen</p>	<p>Alleen gebruiken bij voldoende ventilatie. Er moet gezorgd worden voor lokale afzuigventilatie.</p> <p>Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik. Was de handen na het hanteren van het produkt, voor het eten, roken en gebruik van de WC en aan het einde van de dag.</p> <p>Productieschaal</p> <p>Onafhankelijke ademhalingsapparatuur. (verseluchtkap, persluchtademhalingsmasker).</p> <p>Chemisch resistent beschermepak.</p> <p>Draag geschikte handschoenen.</p> <p>4-8 uur (doorbraaktijd): Nitrilrubber, butylrubber, neopreen, Viton, PVC, Teflon. Beschadigde handschoenen vervangen.</p> <p><1 uur (doorbraaktijd): Polyethyleen, polyvinyl alcohol (PVA) (deze materialen kunnen degraderen)</p> <p>Volgelaatsmasker</p>

Beheersing milieu blootstelling				
<i>Advies over persoonlijke bescherming geldt voor hoog blootstellingsniveau.</i>				
<i>Stem per situatie een passend niveau van persoonlijke bescherming af op een risico-evaluatie.</i>				
9 Fysische en chemische eigenschappen				
Voorkomen Kleur Geur Geurgrens Moleculair gewicht pH Kookpunt Smeltpunt/ traject Vlampunt Ontvlambaarheid Zelfontbrandingstemperatuur Ontledingstemperatuur Onderste explosiegrens Bovenste explosiegrens Relatieve dichtheid Dichtheid Stortdichtheid ongetrild Dampspanning bij 20°C Damp/gas dichtheid Verdelingscoëfficiënt n-octanol/water Viscositeit Gemiddelde korreldiameter Oplosbaarheid in water Mengbaarheid Vetoplosbaarheid Geleidbaarheid Gasgroep Opmerkingen	Vloeistof. Kleurloos. Karakteristiek. Prikkelend. Ammoniak. 5 tot 25 ppm Niet van toepassing. 14 36 °C -55 °C Niet van toepassing. Niet van toepassing. 651 °C Niet van toepassing. Niet van toepassing. Niet van toepassing. Niet van toepassing. 0.9 g/cm ³ (20°C) Niet van toepassing. 52 kPa 0.8 (Lucht = 1) 1.2 mPa.s (1.2 cP) Niet van toepassing. Gemakkelijk oplosbaar in koud water Dampen kunnen een explosief mengsel vormen met lucht. (in afgesloten ruimtes)			
10 Stabiliteit en reactiviteit				
Stabiliteit Te vermijden omstandigheden Te vermijden materialen Gevaarlijke ontledingsproducten	Stabiel onder de aanbevolen opslag- en behandlingsomstandigheden (zie rubriek 7). Reactief materiaal. Blootstelling aan hittebronnen. Reageert met metalen en zuren. Zuren , oxiderende stoffen . Halogenen , aluminium , zink , koper , Goudverbindingen. Zilveroxide en Kwioxide : (→ slaggevoelige verbindingen) Stikstofoxiden (NO, NO ₂)			
11 Toxicologische informatie				
Acute toxiciteit				
Bestanddeel	Test	Soorten	Route	Resultaat
Ammoniak	LD ₅₀	Rat	Oraal	350 mg/kg
	LD _{Lo}	Mens	Oraal	43 mg/kg
	LD _{Lo}	Kat	Oraal	750 mg/kg
Irritaties	Gevaarlijk in geval van contact met de huid (bijtend), van contact met de ogen (bijtend), van inademing (veroorzaakt irritatie aan de longen, corrosief voor de longen).			
Overgevoeligheidsreactie	Niet beschikbaar			
Chronische toxiciteit	Niet beschikbaar			
Carcinogene eigenschappen	Niet beschikbaar			
Mutagene eigenschappen	Niet beschikbaar			
Toxiciteit bij de voortplanting	Niet beschikbaar			

	Opmerkingen	Traanverwekker. Inhalatie van damp/nevel kan resulteren in longoedeem. Symptomen kunnen verschijnen na een zekere latentietijd.				
12	Ecologische informatie					
	Bestanddeel	Halfwaardetijd in water	Fotolyse	Biologische afbreekbaarheid		
	Ammoniak	-	-	gemakkelijk		
	Mobiliteit	Voor gegevens over verschijningsvorm, oplosbaarheid en dampspanning zie rubriek 9.				
	Persistentie en afbreekbaarheid	Niet beschikbaar				
	Mogelijke bioaccumulatie	Niet beschikbaar				
	Ecotoxiciteit	Niet beschikbaar				
13	Instructies voor verwijdering					
	Het is de verantwoordelijkheid van de afnemer om op de hoogte te zijn van nationale en lokale voorschriften.					
	Verwijderingsmethoden	Afvval moet worden opgeruimd in overeenstemming met nationale en lokale milieuvoorschriften.				
14	Informatie met betrekking tot het vervoer					
	Wettelijk verplichte informatie	UN nummer	Vervoersnaam	Klasse	Verpakkings groep	Etiket
	ADR/RID klasse	UN 2672	Ammoniak, oplossing	8	III	
	ADNR Klasse	UN 2672	Ammoniak, oplossing	8	III	
	IMDG Klasse	UN 2672	Ammoniak, oplossing	8	III	
	IATA Klasse	UN 2672	Ammoniak, oplossing	8	III	
						Gevaarsidentificatie nummer: 80 Beperkte hoeveelheid: LQ7 CEFIC Tremcard: 80S2672
						-
						Noodmaatregelen (EmS): F-A, S-B
						Beperkte hoeveelheid-passagiersvliegtuig: 1 L : Verpakkings instructies: Y819 5 L : Verpakkings instructies: 819 Beperking hoeveelheid vrachtvliegtuig: 60 L: Verpakkingsinstructies: 813
15	Wettelijk verplichte informatie					
	Het is de verantwoordelijkheid van de afnemer om op de hoogte te zijn van nationale en lokale voorschriften.					
	EC-classificatie					
	Gevarensymbool					
		Bijtend, Milieugevaarlijk.				
	R- en S zinnen	R34, R37, R50, S26, S36/37/39, S45, S61				
	National Fire protection Association (U.S.A)					

16 Overige informatie	
R-zinnen	R34- Veroorzaakt brandwonden. R37- Irriterend voor de ademhalingswegen. R50- Zeer giftig voor in het water levende organismen.
S-zinnen	S26- Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspoelen en deskundig medisch advies inwinnen. S36/37/39- Draag geschikte beschermende kleding, handschoenen en een bescherming voor de ogen/het gezicht. S45- Bij een ongeval of indien men zich onwel voelt, onmiddellijk een arts raadplegen (indien mogelijk hem dit etiket tonen). S61- Voorkom lozing in het milieu. Vraag om speciale instructies/veiligheidskaart.
Symbolen	C - Bijtend N - Milieugevaarlijk
Datum van vorig veiligheidsinformatieblad	18-9-2007
Wijzigingen in deze versie:	adres wijziging
Referenties	DSM: WW13844
<p>Alle informatie die door of namens DSM verstrekt wordt over eigenschappen, specificaties, toepassing, enz. van producten is gebaseerd op onderzoek, met inbegrip van de literatuur en wordt geacht betrouwbaar te zijn. DSM kan echter generlei verantwoordelijkheid daarvoor aanvaarden en dat geldt evenzeer voor het functioneren en voor de resultaten verkregen door het gebruik van de producten of de desbetreffende informatie en voor enigerlei schade die veroorzaakt kan worden door of aan de producten of door de informatie.</p> <p>In dit opzicht is de gebruiker verplicht de kwaliteit en alle andere eigenschappen van de producten te controleren. De koper aanvaardt alle verantwoordelijkheid die verbonden is aan het gebruik van de producten en de informatie.</p> <p>Er wordt geen aansprakelijkheid aanvaard voor inbreuk op handelsmerken, octrooien of andere rechten die het bezit zijn van of waarover zeggenschap wordt uitgeoefend door derden als gevolg van uw productieproces, formulering, gebruik of verkoop van de producten en informatie.</p>	